

Provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland

---

Justitiedepartementet

2015-06-30

Dokumentbeteckning

KOM(2015) 286

Förslag till rådets beslut om fastställande av provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland

Sammanfattning

Kommissionens förslag antogs den 27 maj som en uppföljning på den europeiska migrationsagendan som presenterades tidigare samma månad (2014/15:FPM36). Förslaget syftar till att åstadkomma en tillfällig avlastning i antalet asylsökande från de två medlemsstater, Grekland och Italien, som för närvarande anses befinna sig i en exceptionell situation. Syftet med förslaget är även att åstadkomma en jämnare fördelning av asylsökande inom unionen eftersom de personer som tas från Italien och Grekland ska fördelas till resten av EU med hjälp av en fördelningsnyckel.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag till rådsbeslut och dess grundtanke om solidaritet. Det är viktigt att ta ett samlat europeiskt ansvar för migrationssituationen. EU:s medlemsstater måste agera solidariskt och hjälpa varandra när asylsystemen är under stort tryck.

1.1 Ärendets bakgrund

Den 27 maj antog kommissionen ett antal förslag, inom ramen för det s.k. genomförandepaketet, som en uppföljning på det övergripande meddelandet om en europeisk migrationsagenda som presenterats tidigare samma månad. Migrationsagendan innehåller förslag till åtgärder på både kort, medellång och lång sikt. En av åtgärderna på kort sikt är den tillfälliga mekanism för intern omfördelning av asylsökande som föreslås i rådsbeslutet.

1.2 Förslagets innehåll

Rådsbeslutet i fråga rör provisoriska åtgärder på området internationellt skydd till förmån för Italien och Grekland. Förslaget syftar till att åstadkomma en tillfällig omfördelning av ett antal asylsökande i de två medlemsstater som för närvarande anses befinna sig i en exceptionell situation (Italien och Grekland).

Syftet med förslaget är även att åstadkomma en jämnare fördelning inom unionen eftersom de personer som tas från Italien och Grekland sedan ska fördelas till resten av EU med hjälp av en fördelningsnyckel. Förslaget innebär mer specifikt att 40 000 personer ska omfördelas från Italien och Grekland till resten av EU:s medlemsstater, med undantag för Storbritannien, Irland och Danmark som har fördragsundantag på området för rättliga och inrikes frågor. Enligt förslaget ska 24 000 personer flyttas från Italien och 16 000 personer flyttas från Grekland. Italien och Grekland omfattas enligt förslaget inte själva av kravet på att motta asylsökande från den andra medlemsstaten.

Personerna ska fördelas enligt en fördelningsnyckel som viktar folkmängd (40%), BNP (40%), antal asylsökande/vidarebosatta (10%) samt arbetslöshetsnivån i landet (10%). För Sveriges del innebär förslaget konkret att 821 personer ska tas från Italien och 548 personer tas från Grekland.

De provisoriska åtgärderna ska gälla i två års tid. Enligt rådsbeslutet ska Italien och Grekland även åläggas att upprätta en operativ plan för hur de ska minska bristerna i sina asylsystem och göra dem mer robusta för att klara ett högt migrationstryck. De två medlemsstaterna åläggs även att till kommissionen och rådet regelbundet återrapportera om de vidtagna åtgärderna. Kommissionen kan också, under vissa omständigheter, upphäva tillämpningen av det aktuella beslutet.

1.3 Gällande svenska regler och förslaget effekt på dessa 2014/15:FPM41

De närmare rättsliga konsekvenserna och överensstämmelsen med det gällande regelverket analyseras för närvarande inom Regeringskansliet.

1.4 Budgetära konsekvenser

Någon övergripande bedömning av de ekonomiska konsekvenserna för den svenska statsbudgeten har ännu inte genomförts. En preliminär bedömning är att införande av förslaget om en tillfällig mekanism för omfördelning av asylsökande kan komma att medföra vissa ökade kostnader för statsbudgeten. En preliminär bedömning är dock att de ökade kostnaderna bör kunna rymmas inom befintliga anslagsramar.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens förslag till rådsbeslut och dess grundtanke om solidaritet. Det är viktigt att ta ett samlat europeiskt ansvar för migrationssituationen. EU:s medlemsstater måste agera solidariskt och hjälpa varandra när asylsystemen är under stort tryck.

Den gemensamma migrationspolitiken bör utvecklas på ett sätt som innebär en jämnare fördelning av asylsökande inom EU, genom att alla länder tar sitt ansvar och därmed ger fler flyktingar skydd.

Regeringen anser att en viss anpassning av den fördelningsnyckel som ligger till grund för en omfördelning kan behöva göras med hänsyn till medlemsstaternas ansträngningar på asylområdet.

Korrekt genomförande av det gemensamma asylsystemet är en mycket viktig form av solidaritet. Tillfällig omfördelning, som föreslås i det aktuella rådsbeslutet, skulle kunna bli en annan viktig solidaritetsform.

Regeringen kommer få anledning att återkomma i frågan med anledning av Europeiska rådets möte den 25-26 juni.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Migrationsagendan diskuterades för första gången på ministernivå under RIF-rådet den 15-16 juni. I princip samtliga medlemsstater välkomnade agendans ansats om en europeisk och sammanhållen politik. Kritik framfördes dock på en rad olika delar i genomförandepaketet, framförallt på förslaget om en tvingande intern omfördelning av asylsökande från Italien och Grekland till övriga EU. En hel del medlemsstater uttryckte dock stöd för samma förslag med hänvisning till vikten av solidaritet och kravet på ökad aktivitet på asylområdet från samtliga medlemsstater.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2014/15:FPM41

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 78.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

En förutsättning för att åtgärder på EU-nivå ska få vidtas är att syftet med åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppfyllas av medlemsstaterna, utan bättre kan uppnås på unionsnivå. Vidare får unionen inte vidta åtgärder som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördragen. Dessa begränsningar benämns subsidiaritets- respektive proportionalitetsprincipen. I motiveringen till förslaget om intern omfördelning gör kommissionen bedömningen att förslaget uppfyller dessa principer.

Som skäl anges den nödsituation som uppstått genom den plötsliga tillströmningen av tredjelandsmedborgare till Italien och Grekland som utsätter deras asylsystem och resurser för avsevärda påfrestningar. Konsekvensen kan bli att andra medlemsstater påverkas till följd av sekundära förflyttningar av dessa personer från Italien och Grekland till dessa andra stater. Det står klart att enskilda medlemsstaters åtgärder inte räcker till som svar på de gemensamma utmaningar som alla medlemsstater står inför på detta område. Därför är EU-åtgärder helt avgörande.

De olika finansiella och operativa åtgärder som kommissionen och EU:s asylmyndighet (EASO) hittills vidtagit för att bistå asylsystemen i Italien och Grekland har inte varit tillräckliga för att hantera den rådande krissituationen i dessa medlemsstater. Med tanke på ärendets brådskande karaktär och situationens allvar på grund av den ovan beskrivna tillströmningen, går ytterligare EU-åtgärder i det avseendet inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att faktiskt lösa situationen.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det inkommande luxemburgska ordförandeskapet kommer med stor sannolikhet att inleda förhandlingar om förslaget på rådsarbetsgruppsnivå som en förberedelse till ett framtida antagande av rådsbeslutet.